

Slovenski VESTNIK

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt

Posamezni izvod 7 šilingov
mesečna naročnina 25 šilingov
celoletna naročnina 250 šilingov

P. b. b.

LETNIK XLI.

CELOVEC, PETEK, 25. APRIL 1986

ŠTEV. 17 (2273)

„Slovenska literatura si osvaja avstrijski prostor“ Založba Drava je na Dunaju predstavila tri nove prevode slovenske literature

Na tiskovni konferenci v ministru-
stvu za znanost in raziskovanje so
predstavili založbe „Drava“ pred-
stavili javnosti tri nove knjige – pre-
vode del slovenskih avtorjev za nem-
škogovorečega bralca: Solzice (Mai-
glöckchen) Prežihovega Voranca,
Balado o trobenti in oblaku (Die
Balade von der Trompete und der
Wolke) Cirila Kosmača ter antologijo
slovenskih sodobnih pripovednikov
Zeichen und Wege.

V okviru predstavitve je spregovo-
ril tudi minister dr. Heinz Fischer.
Dejal je, da je z zanimanjem sledil
prejšnjim publikacijam Drave ter pri
tem omenil zlasti prevode Prežihove-
ga Voranca. Poudaril je, da tu ne
gre zgolj za prezentacijo literature iz
sosednjega kulturnega prostora,
pomembno je tudi dejstvo, da jih
objavlja založba slovenske manjšine
na Koroškem. S tem v zvezi da poj-
muje tudi uradno prezentacijo kot
priznavanje pravic in enakopravnosti
slovenske manjšine.

Prof. dr. Rudolf Neuhäuser, vodja
celovške slavistike, je navzoče neko-
liko bolj podrobno seznanil z antolo-

gijo slovenskih sodobnih pripovedni-
kov ter ob tem hkrati izpostavil inia-
tivni vlogi celovške in ljubljanske sla-
vistike, ki obe že vrsto let dobro sode-
lujeta. Sad tega dela je med drugim
cela vrsta publiciranih prevodov slo-
venskih literarnih del. O vlogi celov-
ške univerze je dejal, da je vsekakor
važna za samobitnost in preživetje
koroških Slovencev, saj se le-oni z

zanimanjem bavi z raziskovanjem že
omenjene samobitnosti in kulture
slovenske manjšine. Oboje skuša
posredovati večinskemu narodu ter v
javnosti vzbujati zanimanje in razu-
mevanje za narod-soseda.

Predsednik slavističnega inštituta
filozofske fakultete v Ljubljani, prof.
dr. Paternu je nato še spregovoril o
uspešnem sodelovanju obeh slavistič-
nih inštitutov in založb na področju
publiciranja slovenske literature v
nemškem jeziku. Taka dejavnost da
je znak za normalnost stikov in
dobrososedskih odnosov. Kadar je
teh vse več, je to lahko pogojeno tudi
z nekoliko premagovanjem slabe
vesti – zaradi sorazmeroma manjše
storilnosti v prejšnjih letih ali zaradi
morebitnih drugih vzrokov? Kritično
vprašanje, ki je bilo umestno, čeprav
ni bilo pričakovati odgovora...
Paternu je zaključil z dokaj optimi-
stično ugotovitvijo: „če v slovenski
kulturi živijo Rilke, Kafka, Hoff-
mann, Perkonig, Turrini in drugi,
zakaj potem ne bi mogli v avstrijski
kulturi zaživeti Prežih, Kosmač in
drugi slovenski umetniki?“

10. kongres Zveze komunistov Slovenije (ZKS)

Med 17. in 19. 4. 1986 je Zveza komu-
nistov Slovenije imela v ljubljanskem Can-
karjevem domu svoj 10. redni kongres.

Delegati kongresa so v štirih komisijah
kritično in samokritično pretresli družbe-
nopolitični razvoj v SR Sloveniji in SFR
Jugoslaviji v preteklem mandatnem ob-
dobju, ter še posebej analizirali krizne
pojave v gospodarstvu.

V zelo odkriti debati so delegati zasno-
vali smernice za nadaljnji razvoj, ki ga
vidijo na področju ekonomije predvsem
bolj učinkovitemu gospodarjenju, v razvi-
anju visoke tehnologije in v doslednejšem
nagrajevanju dela.

Problematiko Slovencev v zamejstvu so
obravnavali v županijepolitični komisiji,

kjer so nastopili tudi predstavniki zamej-
skih Slovencev. Predsednik ZSO dipl. inž.
Felix Wieser se je v svojih izjavah med
drugim zavzel za obrambo dvojezične
šole, ki naj bi ustvarila ozračje razumeva-
nja in sožitja med obema narodoma v
deželi.

V resoluciji, ki jo je kongres ob-konecu
tudi sprejel, se ZKS izreka za vsestranski
razvoj zamejcev in še posebej poudarja, da
bo podpirala napore slovenske narodne
skupnosti v Avstriji v boju proti poskusom
ukinjanja dvojezičnega pouka.

Kongres je izvolil novo vodstvo, kate-
remu predseduje tov. Milan Kučan. S
strani koroških Slovencev se je kongresa
udeležila delegacija ZSO in NSKS.

Konec gostoljubnosti?

Za zaključek „afriškega tedna“ so razpravljali
o inozemcih, azilantih in manjšinah

Avstrija ni tisto vzorno pribežališ-
če, kot kakršno se sama predstavlja v
tujini. Prav tako tudi ne kaže veliko
gostoljubnosti za tuje delavce. Kajti v
zadnjem času je Avstrija odslovila 36
odst. svojih tujih delavcev, ki so jih
prej vabili v deželo. Po teh podatkih
je Avstrija na prvem mestu v Evropi.
In tudi begunci se v Avstriji ne
morejo sklicevati na bogve kakšno
širokogrudno pravno rešitev, zakoni
preveč stvari puščajo odprti. Tako
Avstrija – v primerjavi z drugimi
evropskimi državami – ne pozna
sonovne pravice do azila. Vrh tega
pa o usodi begunca ne odločajo pra-
vosodni organi, temveč policijski
organi, ki po izobrazbi in razumeva-
nju niso v stanju potrpežljivo in
korektno ravnati s tujimi državljani,
ki so iz socialnih ali političnih razlo-
gov zapustili svojo državo.

O teh vprašanjih so ob zaključku
solidarnostnega tedna z Afriko v
Celovcu razpravljali dunajska polito-
loginja Eva Kreisky, odvetnik
Gabriel Lansky, strokovnjak za med-
narodno pravo Manfred Nowak,
zastopnica CEDRI Helga Schwarz
ter švicarski novinar Traugott Bie-
dermann in švicarski kaplan Corne-
lius Koch. V diskusiji, ki jo je vodil
prof. Peter Gstettner, sta oba Švi-

carja poročala o švicarskih poskusih
zaostriiti azilno pravosodje, predvsem
pa sta govorila o res številnih inia-
tivah švicarskih cerkvenih odborov in
posameznikov, ki so sprejeli Čilence
(ki jih je Švica hotela poslati domov
pod diktaturo Pinocheta), v lastne
domove in jih še danes gostijo. Švica
pozna Cerkev „cerkveno azilno pra-
vico“, katerega se sedaj poslužujejo
verniki in se zoperstavljajo zatiral-
skim ukrepom švicarskega zakonoda-
jalca.

Najbolj zanimivo pa je bilo zvedeti,
da se afriške in azijske države, v kate-
rih živi glavina beguncev sveta, ne
zapirajo tako pred njimi, kot razvite
države, ki vedno bolj zapirajo svoje
meje in v katerih se oživlja šovinizem
in nacionalizem. Ob vsem tem je
zanimivo, da je v Evropi, kjer
desnoekstremne sile tuje delavce in
begunce najbolj diskriminirajo, so-
razmerno malo beguncev: le 5 % vseh
beguncev sveta. Od 12 milijonov jih
je v Evropi le 500.000.

„Problemi s tujci“ in z vsemi temi,
ki jih delajo za tuje (manjšine), so
torej v veliki meri stvar mišljenja in
nestrpnih tradicij. Socialne raziskave
razkrivajo npr., da je v skupinah tujih
delavcev v primerjavi z „domačim
prebivalstvom“ manj kriminalnosti.

PREBERITE

na
strani

2 Šolsko vprašanje:
FPÖ zadovoljna s
premikom v ÖVP

3 Obirsko:
SPD „Obir“
preimenovan v
SPD „Valentin
Polanšek“

4 Danica gostovala v
Murski Soboti

5 Zanimivo
lovsko predavanje
v Podjuni in Rožu

6 Poročilo o
nemških „čistkah“
v Zahodni Bosni
(1942/43)

8 Slovenski šahisti
odlični drugi

Korenine ameriške agresije

Vojo Colja, Primorski dnevnik

Po tednu od ameriške agresije z bom-
bardiranjem Tripolisa in Bengazija
lahko brez dvomov trdimo, da niso ame-
riške bombe za seboj pustile samo ruše-
vin, mrtvih in ranjenih, zadale so pred-
vsem globoko rano mednarodnim odno-
som, nakazale nesprejemljivo pot pri
reševanju odprtih vprašanj. Logika sile
je prevladala nad strpnostjo, nad politi-
čnim dialogom in nad zdravim razumom.
Svet se lahko upravičeno sprašuje, zakaj
je od tega prišlo, zakaj ni nihče zaustavil
ameriških lovskih bombnikov z njho-
vim smrtonosnim tovorom?

Nedvomno bi bilo nedopustno poeno-
stavljanje, vse omejevanje na ameriško-
libijsko konfrontacijo, kot to skušajo
vsiljevati v Washingtonu, prav tako je
nesprejemljivo iskati vzroke za ameri-
ško agresijo v okrepljenem valu medna-
rodnega terorizma. Korenine ameriške-
libijskega spora so nedvomno globlje,
potekajo na tisti vse preveč pozabljeni
relaciji odnosov med razvitim Severom
in nerazvitim Jugom, kjer postaja manj
jasna celo blokavska delitev sveta, kjer
razviti Sever obeh blokov diktira svoje
pogoje in zahteva brezpogojno posluš-
nost. Libijski voditelj Muamar el Gadafi
je pri tem postavil na glavo vso do sedaj
ustaljeno prakso. Glasno je povedal, kar
si niso drugi upali niti misliti, a je ostal
osamljen. Zahteva po skupnem nastopu
vseh arabskih in islamskih sil proti neo-
kolonializmu, pozivi na sveto vojno
proti Izraelu in kar je najhujše: odločen
boj proti zahodnim transnacionalnim
družbam in vsem, ki omogočajo nemo-
teno izkoriščanje bogastva neraz-
vitega sveta, so bile prehode zahteve, saj
so vodile v spopad, v konfrontacijo med
Severom in Jugom. V svojem iskanju
lastne poti razvoja je šel predaleč, da je

postal nesprejemljiv tudi za večino vlad
Tretjega sveta. Njegova vizija medna-
rodnih odnosov je bila preveč ekstre-
mična, da bi lahko požela kak uspeh.
Ameriki je tak fantaz s svojimi za-
Evropo psevdorevolucionarnimi blod-
njami kar prav prišel, saj je bil živ dokaz
nevarnosti samostojnega nastopa Tre-
tjega sveta. Washington se ni niti zmenil
za njegovo moralno in materialno pod-
poro raznim revolucionarnim gibanjem
v svetu. Do prvega resnejšega kratkega
stika je prišlo z iransko krizo in s strmo-
glavljenjem šaha. Amerika je spoznala,
da so bili vsi njeni dotedanji računi zgre-
šeni, da njen vojaški in gospodarski
potencial ne more preprečiti sprememb
v Tretjem svetu. Vse preveč je analiza-
rala dogajanja v svetu z ozke blokavske
logike, da bi doumela vrenje v islam-
skem svetu. Ob porazu njene politike v
Iranu je novi šef Bele hiše Ronald Rea-
gan spremenil zadržanje tudi do Gadafi-
jeve Libije. Zbal se je pogošne dema-
gogije libijskega polkovnika, pričel je
resno jemati njegove napore o izvozu
libijske revolucije, saj je tudi Homeini-
jev Iran pričel na vse pretege izvažati
svojo revolucijo. In prav Iran je zgo-
vorno dokazal, da se lahko uresniči
tudi najbolj nazadnjaške teokratske
vizije sveta.

Amerika pa je ponovno napravila
napako. Vse svoje napore je osredoto-
čila v osamitev Gadafija in ga je prikazo-
vala kot vzrok vsega zla, kot „botra“
mednarodnega terorizma. Pri tem pa je
ostala osamljena. Zahodna Evropa ji v
njenih naporih ni sledila, saj ji je bilo
jasno, da to ni prava metoda, da so
vzroki mednarodnega terorizma globlji
od domnevne Gadafijeve podpore raz-

nim skupinam skrajnežev na Bliznjem
vzhodu in v Evropi. Med drugim je
Evropa sama doživela val terorizma in se
mu postavila po robu s povsem drugač-
nimi metodami od tistih, ki jih je zago-
varjal in jih še zagovarja Reagan.
Zahodna Evropa pa je vse preveč pozab-
ljala, da bodo odpravili bližnjevzhodni
terorizem, ko bodo pozitivno rešili pala-
stinsko vprašanje. In tu je njena naj-
globlja napaka. „Beneška deklaracija“
o Bliznjem vzhodu je namreč ostala le
kos papirja, ki mu niso sledili konkretni
ukrepi, ali bolje rečeno, vsaka država se
je spoprijemala z bližnjevzhodno pro-
blematiko s svojega vidika v obrambi
lastnih interesov.

Ameriško bombardiranje libijskih
mest pa je bilo predvsem klopota
Zahodni Evropi, saj je njen zaveznik na
drugi strani Atlantika ni upošteval.

Reagan je v Evropo poslal celo svo-
jega odposlanca, ko so se na britanskih
letališčih ameriški lovski bombniki že
pripravljali na napad. To bi morala biti
lekcija Evropi, da bo v bodoče s samo-
stojnejšo politiko nastopila na medna-
rodnem prizorišču in da ne bo več le cap-
ljala za dogajanja.

Po vsem tem se avtomatično zastavlja
še vprašanje, kaj bo sedaj? Napad kot
kaže ni strl Gadafijevega režima, še več,
utrdil ga je med vsemi tistimi silami, ki
so site ameriške objestnosti, ki ne spreje-
majo washingtonskih diktatov. Treba bo
ogromnih naporov, da se bo zacelila
rana, ki so jo ameriške bombe zadale
mednarodnim odnosom. K sreči so zna-
menja, da bo prevladala pamet tako v
Libiji kot v Evropi. Spodbudno je tudi
zadržanje Sovjetske zveze, ki je zasta-
vila ves svoj ugled, da bi v bodoče pre-
prečila take ameriške izpade.

Zveza slovenskih organizacij
na Koroškem vabi na

Delovni posvet leto po obnem zboru,

v soboto 26. aprila 1986 ob 9.00
uri v Mladinskem domu SŠD,
Mikschallee 4
Dnevni red:

1. politično poročilo predsed-
nika dipl. inž. Feliksa Wieserja
2. akcijski program ZSO – dr.
Marjan Sturm
3. razprava
4. aktualni trenutek dvojezič-
nega šolstva
– dr. Mirko Wakounig
– univ. prof. dr. Peter Gstettner
– Franc Kukovica
– dr. Avgustin Malle
5. razprava
6. sklepanje

Vabljeni so vsi udeleženci, ki
so bili na obnem zboru minu-
lega leta – vsi odborniki ZSO in
vključenih organizacij.

„Najmanjši imenovalec“ ali kako se FPÖ veseli nad premikom v ÖVP

Glasilo koroških nemških nacionalcev „Kärntner Nachrichten“ v svoji predzadnji izdaji z veseljem poroča o ljudskostrankarskem premiku na desno. Že z naslovom „Šolsko vprašanje: ÖVP je krenila na svobodnjaško linijo“ potrjujejo naše ugotovitve, da skuša ÖVP z nemško-nacionalnim stališčem v šolskem vprašanju prehiteti FPÖ in ji na ta način pri prihodnjih volitvah spet odvzeti izgubljeni mandat!

FPÖ se baha s tem, da je prva, ki je predlagala uvedbo „avstrijske šole s čisto nemškim poučnim jezikom“ (Regelschule mit rein deutschem Unterricht), in ugotavlja, da je očitno s tem predlogom ustva-

nila podlago za „skupno rešitev tega problema“, kateri se bosta pridružili tudi ÖVP in FPÖ.

V nadaljnjem članku, v katerem označuje predsednik svobodnjaškega deželnozborskega kluba Jörg Freunschlag, model asistenčnih učiteljev kot „nesmiselno krčevito rešitev“, Freunschlag z zadovoljstvom ugotavlja, da je tudi deželni glavar Wagner tarna nad „nemočjo pedagogov“ ter ugotovil, da poročilo zvezne pedagoške komisije ne ustreza političnim predstavam treh koroških strank.

Z „Grenzlandkonferenco“ ljudske stranke se je torej ponovno začela uveljavljati politika najmanjšega imenovalca. Doživeli smo jo v sedemde-

setih letih, ko se je pri krajevnih napisih popolnoma uveljavilo manjšini najbolj nasprotno stališče FPÖ.

Desetletje po uvedbi „zakona o narodnih skupnostih“ se ta politika uveljavlja le s to razliko, da so se v sedemdesetih letih skušali postaviti čim manj novih dvojezičnih napisov, sedaj pa skušajo razvoj napredujoče germanizacije zacementirati in ojačiti z razširitvijo „rein deutschen Unterrichts“ (čisto nemškega pouka oz. „čistega“ nemškega pouka).

Radi bi pohvalili npr. najmočnejšo stranko v deželi, da se upira temu razvoju. Toda bojimo se, da tudi ona narodnega vprašanja ni v stanju izluščiti iz neizprosnega boja za volilce in njihove glasove. „Vlak na katerega je skočila ÖVP“ ne vozi po voznih planih dunajskih central, toda če se nobeden ne bo zoperstavil koroškim „strojevodjem“, bo ta vlak povozil prizadeto manjšino.

Sedemnajst let je zdaj že od tega, odkar je podjunska korenina, samorastnik in prosvetaš iz Blata v Podjunu, Mirko Kumer, pd. Črčej, izdal svoje spomine na vojna in ujetniška leta v Sovjetski zvezi.

In ravno v teh dneh se izkazuje, kako lahko preprosti kmet osramoti svetovnega diplomata in malokariranega avstrijskega politika. Zgolj zato, ker nima vzroka, da bi trpel pod spominskimi vrzelmi, in ker se je ta kmet v svojem krščanskem prepričanju čutil odgovornega povedati resnico. In tudi zato, ker je intuitivno in zavestno (in ta sinteza je možna samo, če je vest mirna) dal svojim spominom v knjižni obliki pravi naslov: „Po sili vojak“ (Čelovec, Založba sv. Mohorja, 1969 in 1970).

Res, „po sili vojak“ je bil naš nepozabni Črčej in z njim tisoč, ki so morali v kri- vično vojno; niso pa bili – kot to v današnjem času vedno spet ponavljajo določeni krogi – „vjak po dolžnosti“.

Kmet Črčej je imel verjetno poklicno več opravka s konji kakor bivši študent prava, vendar mu nikoli ni prišlo na misel, da bi se priključil kakemu konjenškemu odredu; čeprav je verjetno boljše jahal kot marsikateri študent diplomatske akademije. Zato se tudi ni dokopal do kake oficirske časti, marveč je bil za časa svojih vojni let le „Kanonenfutter“ za tretji rajh. Ko je preživel vojna leta in prestopil ujetništvo, se je mirne vesti lahko lotil pisanja spominov, in ni mu bilo treba česa izpuščati. Ni imel kaj skrivati v svojem življenju, dovolj pa za obtoževati in obdolževati.

Pripadniki generacije, ki so se zavestno doživljali ta čas okupacije, nacizma, vojne

in upora, so že maloštevilni. Mlajši generaciji pa imata dolžnost si ustvariti sliko tega časa. Pri tem so jima v pomoč tudi spomini starejših, npr. Črčejevi ali pa Waldheimovi.

Komu bodo verjeli? Njemu, ki je po lastni izpovedi „opravljal samo svojo dolžnost; onemu, ki je bil po sili vojak“ ali njemu sorodnemu rojaku, ki je ta čas preživel kot „gams na plazu“?

Tudi na to vprašanje bodo odgovorili Avstrijci 4. maja, ko bodo volili novega zveznega predsednika. Tudi če se ne spu-

Po sili vojak

čamo v neplodno vprašanje, ali je zdaj Waldheim res bil soodgovoren za vojne zločine ali ne, se je izkazalo – zlasti po TV-konfrontaciji obeh kandidatov velikih strank – na kakšne emocije in kakšne volilce računa ljudska stranka. Računa očitno s prepričevalno močjo vojaške npravnosti (Soldatentugenden), z izpolnjevanjem dolžnosti in omalovaževanjem nemških grozodejstev med drugo svetovno vojno („tudi druga stran je bila neizprosná“; „mi Nemci smo imeli nad 3.000 žrtev v boju s partizani“ to sta samo dve Waldheimovi cvetki). Logična posledica takega pojmovanja zgodovine je poudarjanje funkcije zveznega predsednika kot „močnega moža“ nad strankami (in parlamentom).

Temu stoji nasproti strategija socialistov in njihovega kandidata Steyrerja, ki si lasti

stališče pacifizma (imel je odklonilno stališče do uvedbe vojašnice leta 1955) in širokogrudnega liberalizma (izstop iz r. k. cerkve leta 1974, zaradi odnosa cerkve do § 144, teologije osvoboditve, enakopravnosti žena in drugih problemov, kar pa ne vsebuje odklonilne krščanske vrednote). Steyrer pa razumeva funkcijo zveznega predsednika v prvi vrsti kot moralno, ki naj nima dnevnopolitične avtoritete in ki se odzove takojimenovalni „močni roki“ in krepki direktno demokraciji.

Četudi tega sicer ne postavlja tako jasno, je dvoboj med kandidatom velikih strank tudi boj med desnico in demokracijo (zavestno ne pišem levico), pač demokracijo avstrijskega kova, in tudi dvoboj med avtoritarizmom in liberalnostjo, med ozko-srčnostjo in toleranco.

Seveda pa gre tudi za boj med dvema osebnostmi, od katerih ena nima nič skrivati pred avstrijsko in mednarodno javnostjo in se lahko mirne duše z odprtimi očmi lahko rokuje s preživeli iz holocausta, na drugi strani pa osebi, ki se spominja določenih let in dejstev vedno šele, ko jo nanjo spominjajo – črno na belem – dokumenti in katero preživeli iz holocausta javno imenujejo lažnika.

Certi maj bo dokazal, ali je veter z desnice dejansko že tako močan, da pahne Avstrijo nazaj v provincializem poznih tridesetih let (h katerim se Waldheim tako ponosno priznava) ali pa še enkrat uspe preprečiti klic po „močnemu možu“, ki je že enkrat izhajal iz Avstrije in za katerega so nekateri vojaki opravljali svojo dolžnost.

fra-ter

ÖVP dovoljuje narodnostne konflikte

Izjava koordinacijskega odbora slovenskih osrednjih organizacij

Koordinacijski odbor obeh slovenskih osrednjih organizacij odločno zavrača resolucijo obmejne konference ljudske stranke in tudi izjave predsednika VP Scheucherja k vprašanju manjšinskega šolstva.

Da se je ljudska stranka pod svojim novim predsednikom Scheucherjem pridružila zahtevam kahadeja in svobodnjakov, samo ponovno dokazuje, da v manjšinskem vprašanju ni zmožna konstruktivne poti. Stvar VP je, da nadaljuje doslej neuspešno pot. Neodgovorno pa je, če to stori na račun slovenske narodne skupnosti in mirnega sožitja v deželi in tako zavestno dovoljuje narodnostne konflikte.

Že sama primerjava dvojezične šole s prostorom za kadilce – pa najsi samo kot citat – dokazuje Scheucherjevo inkompetenco na občutljivem manjšinskošolskem področju.

Ustrašujoče pa je, da so na obmejni konferenci ÖVP diskutirali o vprašanju na način, ki dopušča domnevo, da funkcionarji ljudske stranke želijo, da bi tudi na drugih družbenih področjih bile uresničene razmere, podobne apartheidu.

Prav škandalozno pa je, če ljudska stranka na avstrijskih pedagoških akademijah izobraženim učiteljem podtikava, da „s stalno kritiko Avstrije povzročajo nezadovoljstvo s to državo“.

Obe osrednji organizaciji koroških Slovencev se ponovno izrekata za ohranitev skupnega pouka za južnokoroške otroke v skupnih razredih in v tej zadevi opozarjata na svoje konstruktivne predloge za notranjo reformo dvojezične šole v dobro obeh narodnih skupnosti.

Koordinacijski odbor je sklenil, da bo predsednika VP, Scheucherja povabil na informacijski pogovor o manjšinskem šolstvu.

Krajevni sestanki ZSO

Na krajevnem sestanku v Pliberku je te dni tajnik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Marjan Sturm objasn timerenutek dvojezičnega šolstva ter orisal stanje in razvoj gospodarskih konceptov ZSO na dvojezičnem ozemlju. V odprti diskusiji je prišla jasno do izraza zahteva naših ljudi po enotnosti in nepopustljivosti obeh osrednjih političnih organizacij napram vsem poizkusom ločevanja otrok v šoli. Krajevni sestanki v drugih krajih južne Koroške v teku tega tedna so potrdili ta stališča.

Akademiki iz vse Jugoslavije na Koroškem

Ekonomske, sociološke, književniške, zgodovinarje, politologe in zdravnike iz vse Jugoslavije se zanimajo za razvoj slovenske narodne skupnosti na Koroškem. To je te dni izpričal dvodnevni obisk 18 akademikov, članov akademij znanosti iz Jugoslavije. Med njimi sta bila tudi člana Jugoslovanske akademije znanosti Vladimir Stipetić (ekonomist) in Milan Moguš (filolog) ter Anton Vratuša (politolog), Bogo Grafenauer (zgodovinar), Ciril Zlobec (pesnik in prevajalec) in drugi ki so člani Slovenske akademije znanosti (SAZU). Vodja delegacije je bil slovenski akademik Stane Krasovec (ekonomist).

Predstavniki obeh osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev so jih seznanili predvsem z naporom koroških Slovencev v obrambi zadnjih preostankov skupnega dvojezičnega šolstva in jim prikazali delovanje raz-

nih ustanov. Obiskali so muzej Narodnoosvobodilne borbe v Peršmanovi domačiji, tovarne z jugoslovansko avstrijskim kapitalom (Obir in IPH), prav tako pa so bili v Kulturnem domu Danice in v tiskarnah „Drave“ in Mohorjeve.

Vidne jugoslovanske akademike pa je ob obisku na Koroškem sprejel tudi koroški deželni glavar Leopold Wagner, ki je znanstvenikom sosednje države govoril o gospodarski politiki v obmejnem področju, o sodelovanju med Koroško in Slovenijo in stališču Koroške v manjšinskošolskem vprašanju.

Več sodelovanja! Danes zasednja Alpe-Jadran v Dubrovniku

Danes zasedajo predstavniki regije Alpe-Jadran v Dubrovniku, kjer razpravljajo med drugim tudi o tesnejšem sodelovanju na tehnološkem področju. Upati je, da bodo tudi v okviru reševanja drugih vprašanj (prometne povezave, gospodarsko sodelovanje ipd.) našli konstruktivno, za vse enakopravno pot. Saj bi lahko prispevalo prav ojačeno sodelovanje na taki podlagi tudi k boljšemu in mirnejšemu sožitju med državami te regije.

Tržaško pismo

Razmišljanje o lastni usodi ni lahko za nobeno skupnost, še zlasti za manjšino, odrinjeno od vzvodov oblasti in pod vsakodnevnim pritiskom malih in velikih groženj za obstoj. In vendar je tako razmišljanje bistveno. Dosežena stopnja analize se izraža navadno predvsem v zgodovinskih opisih te usode.

Slovinci v Italiji nimamo še napisane zgodovine naše povojne dobe. O prvem povojnem desetletju je sicer izšlo že več del domačih in tujih avtorjev, a razmišljanja in ugotovitve se navadno držijo mednarodne ravni problemov, spustijo se kvečjemu na regio-

„višje“ koristi, katerim se Slovenci niso smeli upirati, ker bi izpadli za sovražnike napredka in države. Strnjene slovenskega ozemlja je tako vse manj in kar manjšinska skupnost izgublja na svojem tradicionalnem družbenem področju, ne more nadomestiti in nadokna-

Nekoliko drugačna pravda, je dalj časa v teku glede pravilnosti potrebe, odnosno škodljivosti zgraditve velike električne centrale na premog, ki jo hočejo italijanski energetiki zgraditi med Trsom in Miljami. Ugovori so tu izrazito ekološki, a lahko bi dodali tudi narodnostnega. Glede nato, da tržaška pokrajina ne potrebuje obetane energije še človeku vsiljuje vprašanje, če ni med razlogi za to gradbeno ihto na Tržaškem

V vaseh se slovenščina mora umikati – v mestu pa ne sme napredovati

nalno raven, na odnose med Italijo in Jugoslavijo. O lokalnem, slovenskem razvoju uspejo dozoriti le analize na ravni referata ali glose. Očitno je realnost še preveč boleča, in živa, da bi jo lahko secirali.

Morda je 40 let prekratka doba, da bi lahko nanjo pogledali od daleč, a nekaj osnovnih potez, nekaki obrisi še izstopajo, zlasti na Tržaškem. Ena od teh potez je zavlačevanje oblasti, da bi uresničile ustavne obveze do Slovencev, ker pač nismo dovolj pomembni, da bi prišli v teh 40. letih na vrsto. Vzporedno, pa se je dosledno, neprekinjeno in pospešeno razvijal še postopek, ki je na eni strani razdiral strnjeno slovensko zaledje Trsta, po drugi strani pa preprečeval uveljavitev slovenske prisotnosti v mestu.

Razdiranje je praviloma potekalo preko razlaščenja slovenske zemlje za posege splošne in torej

diti v novem, mestnem področju. Slovenščina se v vaseh mora umikati, v mestu pa ne sme napredovati.

Po tem dolgem uvodu bo morda lažje razumeti občutke s katerimi so Slovenci na Tržaškem sprejeli zadnjo „cvetko“, katero obetajo zasaditi na kras: sinhrotron. Sinhrotron je naprava, ki pospešuje hitrost in energijo osnovnih delcev snovi in služi za raznovrstna znanstvena opazovanja in torej spet za napredek znanosti. Ta naprava, kot je zamišljena za Tržaško okolico, bi imela obliko obroča z obsegom kakih 250 metrov in bi skupaj z dodatnimi strukturami zahtevala precejšnjo površino.

Pobudniki so predlagali lokacijo blizu slovenske vasi Bazovica, domačini pa ugovarjajo, da so pred časom določili nedaleč stran že dovolj velike površine prav za znanstvene dejavnosti. Pravda se je šele začela.

Pavel Stranj

Na občnem zboru

SPD „Obir“ preimenovano v
SPD „Valentin Polanšek“

Zadnji petek, 18. 4. 1986, se je zbralo lepo število Obirčanov na občnem zboru SPD „Obir“ v gostilni pri Kovaču na Obirskem. Občni zbor je stal v znamenju spomina na lani jeseni umrlega zaslužnega domačina, pisatelja in kulturnega delavca Valentina Polanška. Njemu v čast je SPD prevzelo na občnem zboru njegovo ime.

Po lanskoletni 10. obletnici obstoja prosvetnega društva so tokrat Obirčani ponovno dajali obračun kulturno-prosvetnega dela. Od pevskih, igralskih in družabnih prireditev sega aktivnost domačinov tudi v športno udejstvovanje, zopet se je udomačilo kegljanje in kolesarjenje, gojitev zimskih športnih panog pa je že kar tradicija. Ob tem pa odborniki društva skrbijo tudi za vzajemno in koordinirano sodelovanje z drugimi strukturami v občini Železna Kapla. Poleg

dobrega sodelovanja s prosvetnim društvom „Zarja“ polagajo skrb tudi gojitvi kontaktov do političnih struktur v Železni Kapli. Na posebnih sestankih so se o skupnih problemih pogovarjali tako z zastopniki EL kot tudi s predstavniki SP v Železni Kapli. Posebej so se v zadnjem času zavzeli za sprejem TV-oddaj RTV-Ljubljana.

Ostajajo in nastajajo pa tudi problemi, ki jih le s težavami rešujejo. Zborovsko petje se tudi na Obirskem nahaja v neki krizni situaciji, to se občuti posebno sedaj, ko je z Valentinom Polanškom umrl tudi zborovodja ženskega okteta in moškega zbora. Sicer Obirski ženski oktet pridno vadi naprej, toda kljub temu ostaja vprašanje, ki ga postavljajo tudi drugi zbori na dvojezičnem ozemlju, kako bo z zborovodstvom in kvaliteto petja za naprej. Trenutne možnosti se ponujajo z izobraževalnimi tečaji za zborovodje v okviru Glasbene šole, seminarji Zveze kulturnih organizacij v Ljubljani in občasno pripravita zborovodske tečaje tudi obe osrednji kulturni organizaciji v Celovcu. Načelno bo teba usmerjati domače kadre v zborovodsko delo. Verjetno to velja tudi za Obirsko.

V diskusiji so se Obirčani lotili nekoliko spornega vprašanja glede Alp-

skega kluba kot nekakšnega nepotrebnega konkurenta v malem obirskem ambientu. Če se v tej zvezi poudarja tudi vloga osrednjih kulturnih organizacij, potem se to ne more dogajati v smislu kakšnega vmešavanja v notranje obirske zadeve. Navsezadnje Obirčani sami odločajo o svojem kulturnem delu.

To je med drugim poudaril tudi tajnik Slovenske prosvetne zveze Janko Malle, ki je še omenil, da bo SPZ radevolje pomagala reševati probleme zborovodstva. Obirskemu ženskemu oktetu je zagotovil, da bo SPZ še letos izdala kaseto in ploščo njegovih pesmi. Posebej je poudaril Janko Malle pomembno vlogo učenja materinega jezika in poznanja lastne zgodovine ter naglasil, da bo v akcijo bralnih značk treba vključiti tudi našo literaturo, predvsem Gašperjevo bralno značko.

SPD „Valentin Polanšek“ je v svojem letošnjem programu poleg običajnih prireditev izpostavilo predvsem sodelovanje s slovensko gimnazijo v Celovcu, s katero bo skupno in ob sodelovanju SPD „Zarja“ v Železni Kapli oblikovalo vsakoletno zaključno šolsko akademijo. Bistvenih personalnih sprememb na občnem zboru ni bilo, tako da društvu slej ko prej predseduje dr. Avguštin Brumnik, s podpredsednico Miro Haderlap, tajnikom Emanuelom Polanškom, namestnikom tajnika Franc-Jozefom Smrtnikom in z blaginikom Bertijem Furjanom.

Bogata dejavnost
Kulturne taberne Pri Joklnu

Kulturna taberna Pri Joklnu se ni uveljavila le kot solidno gostišče, ampak je po svoji otvoritvi postala tudi pomembno prizorišče kulturnega dogajanja. Pravkar smo spet dobili v roke letak s sporedom prireditev, ki se bodo Pri Joklnu odvijale v naslednjih dveh mesecih.

Minulo sredo so odprli likovno razstavo koroškega slikarja Franca Kapleniga, kjer umetnik prikazuje pokrajine in ljudi Ziljske doline. Prva sredi v mesecu velja literaturi, tako bo tudi 7. maja, ko bo v okviru Koroške literarne vigredi nastopila avstrijska pisateljica Jeannie Ebner z Dunaja. Tedaj bo pod naslovom „Achtung Grenze – Pozor meja“ dvojezični literarni večer, prikaz Figur v črnem in belem, delo, ki je prevedeno tudi v slovenščino, torej zanimivo tudi za naše rojake.

Teden navrh bo spet otvoritev likovne razstave: celovski javnosti se bo spet predstavil naš rojak Drago Druškovič s svojimi likovnimi deli; (slednji bo tudi v Salzburgu, kjer živi in dela, v ponedeljek doživel otvoritev razstave in sicer v tamošnji Mestni hiši).

To so seveda le nekatere prireditve, na katere smo želeli posebej opozoriti, sicer pa seveda priporočamo, da obiščete tudi druge prireditve Pri Joklnu, saj spored obsega razne vrste kulture od glasbe, kabareta ter gledališča za otroke od 8 do 100... Za prireditve oz. organizacijo odgovarja Kulturno društvo pri Joklnu, ki je pred nedavnim bilo ustanovljeno. Zato bodo nekatere prireditve potekale tudi izven prostorov gostilne, med drugim v kletnih prostorih Pavličeve 5–7.

Kulturno pismo iz Slovenije

Slovenski center PEN obhaja 60-letnico – jubilej, ob katerem se človek lahko razmeroma zadovoljen ozira po dejavnosti te pisateljske organizacije. Slovenski PEN si je pač po svojih močeh prizadeval uresničevati tisto, kar je zapisano v listini mednarodnega PEN kot osrednji namen organizacije: premagovati mržnjo med narodi in se zavzemati za svobodo pri pisanju in svobodo pišočih. Pri tem svojem delu si je pridobil mednarodno priznanje – če imamo za priznanje dejstvo, da ima eden izmed štirih odborov mednarodnega PEN svoj sedež v Ljubljani, namreč mirovni komite.

Vsekakor pa je tu še nekaj stvari, ki slovenski PEN kažejo v zanimivi luči: po njegovi zaslugi so se mednarodnemu PEN pred leti pridružili tudi pisatelji iz Kitajske. Slovenski center je leta 1965 orga-

tudi po zaslugi bogate tradicije: sedanja aktivnost je v marsičem rezultat dela pisateljev prejšnjih generacij. Pobudnik za ustanovitev slovenskega PEN kluba pred 60 leti je bil Janko Lavrin, pisatelj, prevajalec, esejist, slavist itd., ki zdaj že 99-leten živi v Angliji.

Zelo aktivno so v prvih letih pri PEN delovali avtorji Izidor Cankar, Oton Župančič, F. S. Finžgar idr., pa pozneje Mira Mihelič, ki je bila predsednica PEN že po vojni.

Leta 1941 je slovenski PEN prenehal delovati, znova so ga obnovili šele leta 1962, za kar si je zlasti prizadeval Matej Bor, ki je bil njegov prvi povojni predsednik. Zdaj je predsednik slovenskega centra Miloš Mikeln, članov PEN pa je 81. Ob tem dodajmo, da so v Jugoslaviji štirje centri PEN: srbski, hrvaški, slovenski in makedonški, mednarodno organizacijo pa

60-letnica
Slovenskega centra PEN

niziral kongres mednarodnega PEN na Bledu, leta 1933 pa se je v Dubrovniku na mednarodni konferenci pridružil tistim centrom, ki so dosegli, da so iz te pisateljske organizacije izključili nemški PEN, ki je branil (izjema je bil npr. Ernst Toller) Hitlerjevo ravnanje v njegovi državi – pri čemer je povedati, da se ne srbski ne hrvaški PEN nista pridružila slovenskemu in drugim centrom, ampak se pri glasovanju za izključitev vzdržala.

Zanimivo je tudi, da so mladi pisci v Ljubljani leta 1930 ustanovili „mladi PEN klub“ (vodil ga je France Vodnik), ki se je zelo aktivno vključil v delo PEN, bil pa je poleg mladega angleškega PEN kluba edini klub mladih te vrste na svetu.

Če je torej sedanji slovenski center PEN zelo upoštevano združenje ne le doma, je tako gotovo

sestavlja 85 centrov v več kot 70 državah. To pomeni, da število centrov ne pogojuje števila držav: tvorijo jih nacionalne literature. Morda je tu eden izmed razlogov, da je slovenski PEN tako zavzet: „pravila“ mednarodne organizacije PEN špoštujejo predvsem nacionalno identiteto, ne priznavajo kvalitativnih razlik med malimi in velikimi jeziki, temveč v svoji humanistični umeritvi spodbujajo in varujejo obstoj literatur v jezikih tako imenovanih „malih“ narodov.

Jubilej PEN so v Ljubljani v prvi polovici aprila obhajali v Cankarjevem domu: ob govorih sedanjega in govorih nekaterih prejšnjih predsednikov slovenskega centra je bil tudi literarni večer. Prireditve je opozorila na pomembno delo, ki ga opravlja slovenski PEN.

J. Horvat

V Mladinskem domu ŠSD

Obeta se zanimiv glasbeni dogodek

Gabriel Lipuš

Gabriela Lipuša poznamo kot samosvojega glasbenika, ki je že večkrat opozoril s svojimi izvirnimi glasbenimi interpretaci-

jami besedil pesnikov Grudna, Minattija in drugih. Nastopal je samostojno in v skupini. Tako bo tudi prihodnji torek, ko se bo (ob 19.30 uri) z skupino na koncertu „Glasbeni poleti“ predstavil z novim glasbenim sporedom.

Skupino sestavljajo: Gabriel Lipuš, Janez Gregorič, Jurij Opetnik, Günter Lenart, Gert Prix in Rolf Holub. Kot že povedano bodo imenovani mladi glasbeniki nastopali v skupini in posamezno s petjem in igranjem raznih instrumentov. Posebnost teh mladih glasbenikov je v tem, da sami pišejo besedila in glasbo, kar potem sami tudi interpretirajo. Že samo dejstvo, namreč, da sami ustvarjajo, je tehtno dovolj, da zaslužijo našo pozornost; in čim večja bo ta, tem večja bo pobuda, da razvijajo svojo glasbeno umetnost.

Zato vse, posebno mladini priporočamo, da obišče koncert „Glasbeni poleti“ na katerega vabi Slovenska prosvetna zveza in Mladinski dom ŠSD.

Ivan Jan O resnični podobi škofa Rožmana

Po vojni je namreč škof Rožman v emigrantski „Svobodni Sloveniji“ 1965. leta pisal, da naj bi mašo (20. 4. 1944) bral le v primeru, če slovenski „domobranci ne bodo zapriseženi na Hitlerja. Če bi bilo to v načrtu, maše ne bi opravil. Besedila prišoge formalno nisem potrdil.“

A škof je tekst prisege pregledal pred branjem maše! Torej – tako visoka duhovna oseba – škof – tudi v tem primeru ne govori resnice, kajti kljub temu, da je v tekstu jasno naveden „vodja velike Nemčije“ – Hitler, je mašo bral, in to – izpričano – z zadovoljstvom. Spet nam sili v spomin ono, da „jih boste spoznali po njih delih!“, kajti poleg ostalega so domobranci s škofom blagoslovom prisegali na „nemški meč!“

Drugi prisegi pa je škof, po lastnih besedah in ne da bi ga kdo silil, prisostvoval zato, „da ga slovenski narod vidi in da pokaže, kako soglašajo z nemško politiko“.

Komentar k temu verjetno tudi ni potreben.

In še nekaj: prav kmalu, proti koncu vojne, bo tudi tekst prisege v zvezi z „zavezniki“ pomemben. Škof bo izdal samega sebe!

3) Tako smo prišli do tretjega vprašanja.

S tem moramo biti še krajši. Zato je takoj treba povedati, da je dr. Rožman vsa okupacijska leta dajal na voljo škofijski dvorec. Škofija je postala središče zbiranja izdajalskega buržoaznega, zlasti klerofašističnega vrha. Škof ni „dajal le strehe“ za razne protiljudske sestanke, temveč je tudi sam učinkovito sodeloval na njih. Tako na primer 12. februarja 1942 ali pa že čisto pri koncu vojne 28. aprila 1945.

Ko je bila Hitlerjeva Nemčija že na kolenih, je takojimenovani „Narodni odbor“ 28. aprila 1945 sklical sejo. In nikjer drugje kot v škofijskem dvorcu. Sklical pa ga je osebnost Prezvizišeni, kot je zapisano v dokumentih. Tedaj, ko je že tekla voda v grlo in so bile njihove oči in pričakovanja uprte v Angloamerikance, ki naj bi

zasedli Slovenijo. Ta izdajalski vrh, ki je v štirih letih že dvakrat izdal domovino dvema okupatorjema, je moral na moč hitro – tako je računal – spremeniti svojo barvo in sprati s sebe čimveč Hitlerjeve. To so bile priprave, da bi se predali tretjemu tujcu!

Na osnovi Rupnikovih, Šmajdovih in ostalih originalnih zapisov (zelo pomembni in do nedavnega širši javnosti nepoznani so zapisi dr. Albina Šmajda, ki so v RSNZ), je na kratko tedaj šlo za tole:

Sam škof je tudi Rupnika, ki je bil tedaj Predsednik Pokrajinske uprave v Ljubljani, 28. aprila 1945 dopoldne kar po telefonu povabil na sestanek NO, ki je bil takoj na to v škofijskem dvorcu. Mimogrede je škof Rupniku pripomnil, da zasedajočim „daje samo streho“, kar pa se je potem izkazalo kot laž, kajti škof je na seji imel vplivno besedo! Sveti mož je torej spet lagal! Predsedovala in vodila sta sejo prof. Bogomil Remec in dr. Jože Basaj, pomagal pa jima je škof Rožman. Največ pa je govoril

14

msgr. Matija Škerbec. Seja je bila dosti burna, saj so se pogovori vrtili okrog bližnjega prihoda zahodnih „zaveznikov“ (naenkrat so bili to zavezniki, a tekst domobranske prisege je govoril tudi o boju proti njim!), predvsem pa o tem, da bi to najlažje izvedli tako, da bi Rupnik, ki je bil ves „nemški“, kot Predsednik takoj odstopil in oblast izročil Narodnemu odboru, da pa bodo boj proti partizanom nadaljevali do zadnjega (izjava Škerbeca). Rupnik pa je na to rekel, da je pripravljen posredovati pri generalu Rösenerju – le ta je bil do konca „glavni“ – a oblast je prevzel od Nemcev in jo bo vrnil samo njim.

Seveda to ni bilo tako preprosto, kajti vojna je šla naglo h koncu. Zato je škof Rožman še 1. maja obiskal Rupnika in ga pregovarjal, naj čimprej stori dogovorjeno itd. Po vseh homatijah je Rösener izročil oblast Rupniku, ta pa Narodnemu odboru 5. maja 1945. Medtem je 3. maja 1945 prišlo do tiste razpite taborske seje Narodnega odbora, ko je slovenski izdajalski vrh s škofom vred tik pred nemškim zlomom tretjič izdal domovino!

Tretjič: zdaj zahodnim „zaveznikom“

Hitler je bil tri dni mrtev, JA in zahodni zavezniki pa prav toliko časa v Trstu in na Primorskem, ko je bila na Taboru v Ljubljani ob prisotnosti škofa Rožmana razširjena seja Narodnega odbora. Prisotnih je bilo 39 (ne 100, kot pozneje, 1962. leta, piše v emigrantskem Vestniku tudi prisotni dr. France Bajlec), kar je znano iz Šmajdovega zapisnika. NO, ki je ta dogodek poimenoval „Tabor-ska revolucija“, se je takoj oklical za najvišje časno narodno predstavništvo. Hiteli so na vso moč. Govorili so o združenju Sloveniji, pozivali k miru, sodelovanju, spravi, zaupanju v Boga, vzklikali kralju Petru II. in kraljevini Jugoslaviji ter razglašali, da je to zgodovinska seja prvega slovenskega parlamenta.

Naslednji dan, 4. maja 1945 je čez vso prvo stran Slovenca izšel obširen razglas z naznanilom, da „Združena Slovenija vstaja!“ Razglas je bil napisan v stilu in smislu pozivov iz kapitalistkih aprilskih dni 1941.

(se nadaljuje)

Občni zbor SPD „Zvezda“ v Hodišah

Slovensko prosvetno društvo „Zvezda“ v Hodišah je eno izmed tistih društev, ki se prizadeva za uveljavitev slovenske kulture v občini. To je prišlo do izraza tudi na obnem zboru, ki ga je društvo imelo preteklo soboto. Predsednik Toni Miksche je v svojem poročilu nanizal probleme, pa tudi uspehe, ki jih je društvo beležilo v zadnji poslovni dobi.

Predsednik je najprej ugotovil, da društvu žal ni uspelo pridobiti širši krog mladine k sodelovanju, čeprav si je ta cilj zastavilo. Z veseljem pa je poročal o ustanovitvi mešanega pevskega zbora, ki

ga v zadovoljstvo vseh vodi marljiva Beti Demšar. Miksche je nadalje poročal, da je društvo (od zadnjega obnega zbora 13. 4. 1984) izvedlo 30 prireditev, na katere so vedno vabili k sodelovanju tudi skupine večinskega naroda. Odzivnost pa se je izkazala tudi pri udeležbi prireditev s strani mandatarjev, zastopanih v občinskem odboru, torej vseh frakcij. Miksche je poudaril, da sodelovanje z občino poteka zadovoljivo, da pa pogrešajo dosledno dvojezičnost s strani občinskih forumov.

Predsednik je tudi izrazil obža-

lovanje, da se je tamburaški zbor društva razšel, čeprav je večina še pripravljena sodelovati. Menil je, da bo treba napeti vse sile in tamburaše spet aktivirati. Tudi kar zadeva prijave k dvojezičnemu pouku, je ugotovil, da ni uspelo povečati števila prijav otrok, kar je za obstoj in delo v društvu velikega pomena.

To je potrdil tudi dr. Janko Malle, ki je spregovoril kot zastopnik Slovenske prosvetne zveze. Pohvalil je prizadevanje društva za sodelovanje s skupinami sosednjega naroda, hkrati pa pozval, naj društvo zastavi vse sile, da bodo prijave k dvojezičnemu pouku spet narasle. Kot zastopnik KKZ se je obnega zbora udeležil tajnik Nužej Tolmajer.

Toni Miksche je bil ponovno izvoljen za predsednika, z njim pa so v ožji odbor bili izvoljeni Kristl Tusch, Melita Aichholzer, Tilka Loibnegger, Jozi Spicar, Romi Tusch, medtem ko je v širši odbor med drugimi bil izvoljen tudi Valentin Paulitsch.

V zadevi slovenske planinske koč na Bleščeci (bila v nevarnosti, da pride v drugo last) je bilo Slovensko planinsko društvo Celovec uspešno tudi pri UPRAVNEM sodišču na Dunaju. To sodišče je zavrnilo pritožbo nasprotnih stranke, se pravi, da je bilo SPD uspešno kar pri obeh najvišjih sodiščih v Avstriji (pri VRHOVNEM že pred nedavnim).

Naše planince uspešno zastopa celovski odvetnik dr. Valentin Kaki. Čestitamo!

„DANICA“ gostovala v Murški Soboti

Pretekli konec tedna je bil za kulturnike SPD „DANICA“ zelo pomemben in za nekatere tudi zelo naporen.

Na povabilo Skupščine občine in Izobraževalne skupnosti Murška Soboti je mešani pevski zbor DANICA v petek, 18. aprila gostoval v Murški Soboti. Stike smo navezali ob 30-letnici avstrijsko-jugoslovanskega društva, ki je bilo lani v Celovcu in kjer je nastopal Trio Korotan s pevci. V Murški Soboti so praznovali dan kulturno-prosvetnih delavcev (to so učitelji, vzgojitelji in otroške vrtnarice). V kinodvorani se je zbralo nad 420 prosvetnih delavcev. Kulturni spored so oblikovali skupina iz Porabja, Madžari in naš mešani pevski zbor. Vsakemu pevcu bi lahko samo želeli, da bi lahko nastopal v tako akustični dvorani in pred tako zainteresirano publiko. Za nastopajoče je bil to pravi užitek. Naš spored je vseboval narodne kot umetne pesmi ter mednarodne, dirigenta: Hanzi Kežar in Stanko Polcer. Vmes pa je Mirko Wakounig v povezavi z diapijedavanjem orisal trenutni kulturno-politični in šolski položaj na Koroškem. Ko smo se razšli, smo navdušeni predstavnikom izobraževalne skupnosti in krajevne SZDL obljubil, da bomo še prišli v Murško Soboti.

Čeprav smo prišli domov šele zgodaj zjutraj, so igralci našega društva s komedijo „Komaj do

srednjih vej“ še isti dan, v soboto 19. aprila gostovali pri SPD „Zarja“ v Železni Kapli, in kakor smo slišali, zelo uspešno. Mladinski zbor in pop-skupina ZMEDA pa sta v nedeljo 20. aprila sodelovala na srečanju mladinskih zborov v Škocijanu. Na tem srečanju, ki ga je organizirala Krščanska kulturna zveza, so pokazali svoje znanje in se dobro odrezali.

V ponedeljek zvečer se je mudila v Kulturnem domu DANICA v Šentprimozu delegacija JAZU (jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti), katerim je s pesmijo olepšal bivanje na Koroškem del našega mešanega pevskega zbora. V soboto 26. 4. 1986, ob 20.30 uri bo v Kulturnem domu v Šentprimozu ponovitev komedije „Komaj do srednjih vej“. Igralci so se že uspešno predstavili doma, v Celovcu, trikrat v Sloveniji, v Borovljah in zadnjič v Železni Kapli.

Dani

Občina Bilčovs vabi na

KULTURNE DNEVE V BILČOVSVU

- V petek 25. 4. 1986 – „Pretežno vedro do veselo“, ob 20.00 uri v avli ljudske šole Poje Adi Peichl, pri klavirju Erwin Zack, oba iz Mestnega gledališča v Celovcu
- V nedeljo 27. 4. 1986 ob 14.00 uri v avli ljudske šole **skupni pevski popoldan** Sodelujejo: Sängerrunde Ludmannsdorf, Slovensko prosvetno društvo „Bilka“, lovski rogovi in Landjugendgruppe.

Prireditve

SELE

TEČAJ ZA OBREZOVANJE IN CEPLJENJE SADNEGA DREVJA v soboto 26. 4. 1986 ob 8.00 uri pri Kučju v Strpni vasi. Prireditelja: KPD „Planina“ in Slovenska kmečka zveza

ŠMIHEL

CEPLJENJE SADNEGA DREVJA v soboto 26. 4. 1986 ob 13.00 uri pri Kučju v Strpni vasi. Predavatelj: dipl. inž. France Lomberger. Prireditelj: KPD Šmihel in Slovenska kmečka zveza

Krščanska kulturna zveza v Celovcu vabi na

SREČANJE MLADINSKIH ZBOROV v nedeljo 27. 4. 1986 ob 14.30 uri v farni cerkvi v Sentilju. Nastopajo otroške skupine iz Roža. Soprireditelj: Katoliška prosveta v Sentilju

ŠENTPRIMOŽ

Ponovitev komedije „KOMAJ DO SREDNJIH VEJ“ v soboto 26. 4. 1986 ob 20.30 uri v kulturnem domu v Šentprimozu. Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Danica“ Šentvid v P.

Klub Prežihov Voranc prireja

TEČAJ SLOVENSČINE za začetnike in tiste, ki jo že malo obvladajo. Prvi razgovor: torek 29. 4. 1986 ob 19.00 uri na Benediktinskem trgu 5/1. Obvestite vaše nemškogovoreče prijatelje in prijateljice

PRIJATELJSKO SREČANJE PEVCEV v petek 2. 5. 1986 ob 20.30 uri v Kulturnem domu v Šentprimozu

Sodelujeta: Mešani zbor Danica in moški zbor iz Pirmasensa (Zvezna republika Nemčija).

DUNAJSKI KROŽEK

v petek 25. 4. 1986 ob 19. uri v gostilni Weidinger, Dunaj IV, Danhauserg. 3. Predavanje Petra Kovačiča iz Ljubljane. **Revija 2000 in kulturni trenutek v Sloveniji** Po predavanju družabni del. Organizacijski prispevek znaša 140 šilingov

Ob 80-letnici Slovenskega prosvetnega društva Srce

„SLOVENSKA GIMNAZIJA SE NAM PREDSTAVLJA V PESMI IN BESEDI“ v petek 9. 5. 1986 ob 20.00 uri v Kulturnem domu v Dobri vasi. Nastopajo: Mladinski in otroški zbor Zvezne gimnazije za Slovence. Pozdrav: dr. Reginald Vospersnik, ravnatelj. Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobri vasi

Slovensko šolsko društvo, otroški vrtec Škofiče in SPD „Edinost“ Škofiče vabita na

VEČER STARŠEV z diskusijo na temo: STARŠI – OTROCI – ŠOLA, ENO ALI DVOJEZIČNO v petek 25. 4. 1986 ob 20.00 uri v otroškem vrtec Škofiče. Gost: univ. prof. dr. Peter Gstettner

PLIBERK

VIGREDNI KONCERT MEPZ „PODJUNA“ v soboto 26. 4. 1986 ob 20.00 uri v gostilni Švarel v Pliberku. Nastopajo: Stanjelski pavri MePZ „Podjuna“ iz Pliberka Mlada Podjuna

ŠMARJETA V ROŽU

JUNONA IN PAV v soboto 26. 4. 1986 ob 20.00 uri v farni dvorani v Šmarjeti. Gostuje dramska skupina SPD „Radiše“. Režija: Nuži Wieser

RADIŠE

Ponovitev igre JUNONA IN PAV v nedeljo 27. 4. 1986 ob 20.00 uri v Kulturnem domu na Radišah. Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Radiše“

ŠENTPRIMOŽ

OBČNI ZBOR PODJUNSKEGA RIBIŠKEGA KLUBA v nedeljo 27. 4. 1986 v Kulturnem domu v Šentprimozu

PLIBERK

EL – PLIBERK vabi v nedeljo 4. 5. 1986 ob 11.00 uri na družabno vigradno srečanje s kulturnim programom k Črčju na Blatu. Na predvečer 1. maja postavljanje majskega jambora pri Brenerju na Blatu

MENJAVA DENARJA

Stanje v četrtek 24. aprila 1986

Za 100 dinarjev dobite	4.00 šil.
Za 100 dinarjev plačate	5.25 šil.
Za 100 lir dobite	0.99 šil.
Za 100 lir plačate	1.05 šil.
Za 100 mark dobite	694.00 šil.
Za 100 mark plačate	710.30 šil.

Zveza koroških partizanov vabi na

ŠESTDNEVNO TRADICIONALNO POTOVANJE PO SVETU.

Potovali bomo zopet z udobnim Sienčnikovim avtobusom, vozil pa nas bo naš izkušeni Hanzelj. Da ne bo treba vsak dan raztovarjati in natovarjati kovčke, smo letošnje potovanje organizirali na drug način.

Spored:

- 7. 6. 1986 (1. dan):** Podjuna – Celovec – Ljubljana – Kočevje – Delnice – Bakar – Jadranska magistrala do Zadra – Nastanitev v hotelu Zagreb, kjer bomo spali do 12. 6. na bazi polpenzion (zajtrk in večerja)
- 8. 6. 1986 (2. dan):** Prosto za ogled mesta in njegovih znamenitosti. Po želji krajši izlet z avtobusom v okolico ali kopanje v morju
- 9. 6. 1986 (3. dan):** Izlet z avtobusom v Šibenik in k slapovom Krke – Vožnja v notranjost dežele do Knina in povratek preko Obrovaca v Zadar
- 10. 6. 1986 (4. dan):** Izlet z ladjo na Kornate (skupina otokov) in Dugi otok (aperitiv in kosilo na ladji)
- 11. 6. 1986 (5. dan):** Vožnja z avtobusom preko Nina, starega škofijskega sedeža in preko mosta na otok Pag do Navalje in povratek v Zadar
- 12. 6. 1986 (6. dan):** Po zajtrku vožnja proti domu preko Udbine – Plitvičkih jezer – Karlovca – Zagreba – Celja – Dravograda – Podjune v Celovec

Cena celega aranžmaja je 2.980 šilingov za dvoposteljno sobo, za enoposteljno sobo je treba doplačati 250 šilingov

Pismene prijave na Zvezo koroških partizanov, 9020 Klagenfurt / Celovec, Tarviserstr. 16 ali po telefonu: dopoldne 0 42 22 / 51 37 52, popoldne 59 37 74

Načrtovani tridnevni izlet v Beograd od 17. do 19. 5. 1986 zaradi nepredvidenih težav odpade in se preloži na poznejši čas!

Šmarjeta pri Pliberku

Prav sedaj v vigradi, ko bodo kmalu cvetele češnje in se zelenijo travniki in njive, nas je nepričakovano za vedno zapustil gospodar in gostilničar Jožef Broman, pd. Jurjev Zep. Vest o njegovi smrti nas je globoko pretresla, še posebno zaradi tega, ker je bil še pred dobrim mesecem čil in zdrav. Ob njegovi 75-letnici, ki jo je pred nedavnim praznoval v krogu svojcev in prijateljev ter pevcev MoPZ Kralj Matjaž, je še sam prepeval in bil poln energije in veselja.

Življenjska pot Jurjevega gospodarja je značilna na koroške razmere. Že kmalu po prihodu na oblast rjave vladavine je moral v zapor in nato v vojsko za tuje interese. Ko se je po končani vojni srečno vrnil domov, se je takoj zagrizel v delo, da svojo domačijo dvigne na višjo raven, ter da pomaga skupnosti, da se izvleče iz zaostalosti.

Kot napreden in razgledan mož, je že leta 1938 dosegel, da se je v šmarjški reki začela graditi, vsaj za tedanji čas primerja pot. Prejšnje razmere so bile namreč takšne, da je bila „pot“ obenem tudi struga reke. Pod njegovim vodstvom in ob pomoči sosedov so odpravili te nemogoče razmere. Ves srečen (in z njim vsa soseska) pa je bil, ko smo pred nedavnim v naš kraj dobili lepo črno (asfaltno) cesto, katere pionir, bi lahko rekli, je bil prav pokojni Jožef Broman. Kot že omenjeno je bil Jurjev Zep napreden mož in kot takšnega ga srečamo v raznih ustanovah, kot prizadevnega za skupne interese in koristi. 30 let je bil namestnik predsednika Raiffeise-

nove banke, prav tako je bil 30 let v nadzornem odboru Raiffeisenove zadruge, od tega 24 let predsednik te zadruge. Vrsto let pa je bil podpredsednik Živinorejske zadruge za Libuče in okolico ter slovenski občinski odbornik nekdanje občine Libuče in občine Pliberk.

Posebna pokojnikova skrb je bila tudi širjenje slovenske pevske kulture in prizadevanje za ohranitev naše lepe slovenske besede. Nad 50 let je prepeval v cerkvi, nadalje v MoPZ SPD „Edinost“ Pliberk, katerega je vodil Foltej Hartman in v jeseni svojega življenja v MoPZ Kralj Matjaž. Lahko rečemo, da je bilo njegovo življenje zelo povezano s petjem. Pa kot je že v življenju, brez skrbi ni nihče, te pa mu je pomagala prebroditi dobra žena Micka. Naj še zapišemo, da k Jurjevim radi zahajajo gostje iz raznih krajev, da se navzijejo dobrot Jurjeve gostilne.

Jurjeva zakonca sta tudi svoj naraščaj vzgojila v značajne, zavedne člane naše narodne skupnosti, kar je prepričljiv garant, da bo Jurjev rod tudi v bodoče zvest svojemu poreklu.

Na libuškem pokopališču se je zbrala velika množica ljudi, da se poslovijo od moža, ki je v javnosti užival veliko priljubljenost in spoštovanje. Pevci Kralja Matjaža, s katerimi je tako rad prepeval, so mu zadnjič v slovo zapeli slovensko pesem, pesem, ki jo je vse življenje širil, prepeval in neizmerno ljubil.

Od pokojnika sta se ob odprtem grobu poslovila Josef Potočnik, v imenu Raiffeisen-banke ter Fric Kumer, v imenu občine pliberk in EL Pliberk. Žalujoci ženi in otrokom ob težki izgubi izrekamo naše globoko sožalje.

ikej

Pokušnja mošta

V nedeljo 25. maja popoldne bo pri Pušniku v Ločah **poskušnja mošta**, ki jo pripravlja Slovensko prosvetno društvo „Jepa-Baško jezero“ v Ločah in Slovenska kmečka zveza.

Na tej poskušnji bo ocenjen in nagrajen najboljši mošt naših kmetov in bo nato na razpolago za poskušnjo širši javnosti.

Naše kmete in druge proizvajalce vabimo, da oddajo 2 steklenici po 1 liter mošta za poskušnjo – eno steklenico za oceno komisije, drugo za poskušnjo. Steklenice naj bodo označene z naslovom proizvajalca. Prispevek znaša 50 šilingov.

Steklenice z moštom je treba oddati do 20. maja pri naših zadrukah v Bilčovsu, Šentjanžu, Šentjakobu in na Brnci ter na tajništvo Slovenske kmečke zveze, pri Pušniku v Ločah ali na uredništvu naših tednikov.

Mošt bo ocenila posebna komisija po sledečih kategorijah: dober, odgovarjajoč, ne odgovarjajoč. Mošt z oceno izvrsten in dober bo nagrajen na **pokušnji mošta** 25. maja. Podeljene bodo nagrade in priznanja.

Slovenska prosvetna zveza s pliberškimi kulturnimi društvi vabi na **pevsko revijo „PESEM NE POZNA MEJA“**

na binkošno nedeljo 18. maja 1986 v pliberškem gradu ob 14.00 uri povorka skozi mesto na grad ob 14.30 uri koncert v pliberškem gradu Sodelujejo: pevski zbori iz Slovenije, Italije in Koroške ob slabem vremenu bo koncert v glavni šoli

Lovsko – kinološko predavanje v Podjuni in Rožu

Klub prijateljev lova je na temo „Kako lovec najde zastreljeno divjad“ pripravil dvojje predavanj. V petek zvečer 11. 4. 1986 se je zbralo lepo število lovcev v gostišču Juena v Podjuni, v soboto 12. 4. 1986 pa pri Gabrielu v Rožu (Leše nad Šentjakobom). Za predavatelja nam je ponovno uspelo pridobiti enega najbolj zavzetih in znanih slovenskih lovskih kinologov – tov. Janeza Pernata. Poznamo ga tudi že iz revije Lovec, kjer je v zelo zanimivih spisih podal svoje izkušnje in doživetja po krvnih slehah širom Slovenije. Že lani smo opazili, kako navdušeno zna prirediti poslušalca, ker pa takrat v Celovcu obisk naših članov ni bil najboljši, smo se odločili, da letos gremo bliže k našim ljudem in na podeželju ponovno nudimo ta užitek. V uvod svojega predavanja je tov. Janez povezal vse prednosti, ki dobremu lovcu narekujejo, da si nabavi lovskega psa – najzvestejšega spremljevalca. Seveda ni vsakemu dano, da postane dober vodnik lovskega psa. Da je pa prav vodenje psa specialista-krvosledca še

KULTURA HRVATOV, SLOvencev, CEHOV IN MADŽAROV V AVSTRIJI

v petek 25. 4. 1986 v Haus des Buches, 1080 Dunaj, Skodagasse 20

9.30 Dr. Franci Zwitter (Dunaj): **Slovenska literatura med obema vojnama in po vojni – nadaljevanje ali cezura**
10.15 Lojze Wieser (Celovec): **Kulturno-politične iniciative na primeru slovenske založniške politike na Koroškem**
11.00 Univ. prof. dr. Matjaž Kmecl: **Stanje slovenske literature**
14.30 Karel Matal (Dunaj): **Domača češka kultura na Dunaju**
15.30 Ladislav Mnačko: **Češka kultura v diaspori**
16.15 Horvath (Dunaj): **Zaključna beseda in rezime**

Prireditelji: Ludwig Boltzmann-Institut für neuere Österreichische Geistesgeschichte in Wiener Städtischen Buchereien.

Slovenska prosvetna zveza in Mladinski dom vabita na

KONCERT
„Glasbeni poleti“

ki bo v torek 29. aprila 1986 ob 19.30 uri v dvorani Mladinskega doma, Mikschallee 4 v Celovcu.

Z novim programom nastopajo:

Gabriel Lipuš (petje, kitara)
Janez Gregorič (kitara)
Jurij Opetnik (baskitara)
Günter Lenart (petje, saksofon, klarineta)
Robert Lenart (trobenta, percussio)
Gert Prix (petje, orgle, klavir, sintesajzer, prečna flavta)
Rolf Holub (petje, tolkala, kriklovka)

Vsi prisrčno vabljeni

posebno zahteven posel, naj vsak lovec dobro premisli preden si ga nabavi. To delo zahteva ogromno znanja, časa, vaje, potrpežljivosti, zavzetosti, umirjenosti in tudi telesne kondicije.

Prišel sem med vas tudi za to, je dejal tovariš Janez, da tistemu, ki si bo morda nabavi barvarja ali pa ga morda že vodi, s svojimi izkušnjami, ki sem jih pridobil po loviščih širom Slovenije pri uspešno izvedenih 202 komadih zastreljene visoke divjadi – prihranim ogromno naporov in napak, ki jih človek dela dokler živi.

Nikoli me moj lovski pes še ni razočaral, ljudje pa že neštetokrat. Človek misli, da vse ve in vse zna, zato se v svoji zagnanosti največkrat ne zna več sporazumeti s sočlovekom še manj pa s svojim psom. Če po lastni krivdi zanemarimo psa in ga tako za vse življenje napravimo nevedljivega, je to krivda vodnika ne pa psa. Če se bomo pa od vsega začetka ukvarjali z njim in ga učili, bomo kmalu ugotovili, da mu lahko zaupamo, kar bo pozneje pri delu neizmerno važno. Noben pameten človek ni padel sam od sebe iz nebes – pravi pregovor – in ravno tako je z lovskim psom. Naloga vodnika je, da psa izbistri podedovane dobre lastnosti in ga s šolanjem naredi vodljivega. Večkrat se mi je v moji dolgoletni praksi pripetilo, tako tov. Janez, da sem v svoji neumnosti verjel zatrditvam raznih strelcev bolj kot svojemu psu in ga silil in rinil v napačno smer. S tem sem si že v naprej otežkočil uspeh, ali pa tudi zapečatil neuspeh. Lovec – vodnik krvosledca je kot gorski reševalec, katerega nihče ne kliče, preden ni skrajna sila. Ko je pa zastreljena divjad zbežala in je strellec tudi s svojim „cuckom“ ne najde, šele največkrat pride vrsta na strokovnjaka, ki tudi po preteku mnogih ur ali dni, nalivih in od strelca že potepantih in uničenih slehah, lahko uspešno zaključi iskanje.

Če bo to moje predavanje pomagalo vsaj enemu lovcu in bo s pomočjo tukaj podanih izkušenj uspešno poiskal in čimprej rešil strahotnih muk vsaj eno zastreljeno divjad – bo s tem to moje predavanje več kot poplačano.

Takšne in še mnogo zanimivih izkušenj iz svoje prakse nam je na predavanju podal Janez.

V diskusiji, ki je sledila predavanju dia-pozitivov – posnetkov uspešno zaključenih iskanj srnjadi, jelenjadi, muflonov, divjih prašičev in medvedov – je predavatelj odgovarjal tudi na vprašanja naših lovcev.

Številnim lovcem, zbranim na obeh predavanjih, je kar prehitro minil čas, saj smo ob tako zanimivo in privlačno podanih strokovni temi v Podjuni celo zamudili polnoč.

Mike

Libuče

Pred kratkim smo spremili k večnemu počitku na libuško pokopališče nenadno umrlega Anžeja Kolenika. Čeprav živimo v modernem socialno urejenem času, je pokojni živel v zelo skromnih razmerah. Bolezen in opojnost tega časa, sta ga dovedla do tega, da se enostavno ni znašel in postal žrtev.

Skromno kot je živel, bil je pošten delavec, smo se poslovili od njega v ožjem krogu, ne da bi kdo spregovoril ali se poslovil s pesmijo. Pokopan je bil kot nešteto revnih ljudi, ki mu v življenju ni bila naklonjena sreča.

ikej

Šentjakob – otvoritev šole

V nedeljo je bila v Šentjakobu v Rožu otvoritvena slovesnost nove šole, katere so se poleg številnih domačinov udeležili tudi visoki predstavniki javnega življenja, med njimi deželni glavar Leopold Wagner, ki je ob tej priložnosti predal ključ nove šole direktorju Hanzeju Millonigu. Stroški te izredno moderne šolske zgradbe so znašali 33,5 milijona šilingov. Novo šolsko poslopje je blagoslovil prelat dr. Hornböck. Župan Greßl se je vsem, ki so pomagali uresničiti gradnjo nove šole, zahvalil za njihov prispevek in obenem izrazil željo, da bi se šola razvijala v duhu medsebojnega razumevanja.

Kljub impozantnosti te šole pa ima le-ta pomemben lepotni madež, da nima nobenega dvojezičnega obeležja, kar nikakor ni v skladu z raznimi

izjavami merodajnih osebnosti o plodnem medsebojnem razumevanju. Direktor Hanzej Millonig je v svojem govoru med drugim z obžalovanjem ugotovil, da nova šola nima dvojezičnega optičnega obeležja in to kljub temu, da so se znaj izrekli vsi

Pridobivaj
nove naročnike
Slovenskega vestnika

učitelji. Za dvojezične označbe na šoli so se že lansko leto izrekli tudi občinski odborniki Slovenske gospodarske skupnosti, vendar pa so bili na občinski seji preglasovani z glasovi FPÖ, ÖVP in SPÖ, ki so tako ponovno dokazali širokogrudnost in razumevanje do naroda soseda. Kljub vsemu temu želimo da bi se šolsko življenje v novi šoli prav tako prisrčno odvijalo, kot smo ga bili vajeni v stari šoli.

ČESTITAMO

Prihodni teden bo gospa Roza Zeichen, žena direktorja ljudske šole na Kostanjah, obhajala 60. življenjski jubilej. Slavljenci iskreno čestitamo z željo, da bi bila zdrava in srečna ter polna zadovoljstva.

V okviru literarnega festivala „Kärntner Frühling – Koroška vigred“ bosta pesnika

Erich Fried in Andrej Kokot

na posebnem literarnem večeru
brala iz svojih del
v petek 2. maja 1986 ob 19.30 uri v
Slomškovem domu v Celovcu,
10.-Oktober-Straße 25.

Erich Fried
(foto Werner Ebenberger)

Marjan Srienec bo bral nekatere pesmi Ericha Frieda, ki jih je v slovensko prevedel Andrej Kokot. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi „Celovško knjigo meseca“: DIE DA REDEN GEGEN DEN KRIEG, TUNG, Psychologie, bildende Kunst und Dichtung gegen den Krieg, katere avtorji so Erich Fried, Alfred Hrdlicka in Erwin Ringel. Na literarnem večeru bomo slišali tudi pesmi, ki jih je Erich Fried posvetil manjšinski problematiki na Koroškem. Kot soprireditelji vabijo na literarni večer še: Krščanska kulturna zveza, Slovenska prosvetna zveza, Mohorjeva založba ter Slovenski vestnik in Naš tednik.

Erich Fried: Kaj zadostuje

Kup smetišča zadostuje
da se spomnim bogastva
nespodobna slika
da se spomnim ljubezni
Gnila kost zadostuje
da se spomnim lepega življenja
in neki Roland Reagan
ali kdorkoli njemu enak
da se spomnim časti in resnice
in svobode in miru

In ne tajim
kako važen je zame kup smeti
in kako važna je nespodobna slika
za mojo ljubezen
in kako važna gnila kost
za moje hrepenenje po življenju
in kako važen neki Roland Reagan
ali kdorkoli njemu enak
da pozabim
kaj je ponižanje in kaj je laž
in oblast in neumnost in izsiljevanje in vojna
in da se jaz
ker živim
temu lahko zoperstavim

prevedel Andrej Kokot

Franc Petek SPOMINI

58

Butej in Aichholzer sta bila internirana v Buchenwaldu in še nekaj drugih. Čez nekaj časa so se vrnili nazaj po zelo hudih doživetjih. Ravno pri Aichholzerju, ki nikakor ni bil človek katoliške akcije, ampak čisto drugače usmerjen, se je videlo, da ne gre za nobeno posebno obračunavanje s privrženci Schuschniggovega režima. Pri vseh teh ovadbah so imele osebne, krajevne razmere zelo veliko vlogo.

Na razne načine smo skušali intervenirati proti takšnim preganjanjem. Na Koroškem je bil tedaj imenovan za gauleiterja podpolkovnik Klausner, ki je veljal kot zmeren in strpen človek. Imel je posestvo pri Spodnjem Dobju ob Baškem jezeru in verjetno ga je Aichholzer od tam poznal. Kolikor se spominjam, je Aichholzer prišel nazaj iz taborišča ravno po posredovanju Klausnerja.

Klausnerja so kmalu poklicali na Dunaj, da bi tam pomagal pri organizaciji dunajske vlade. Ker smo slišali, da je to človek, s katerim bi se dalo govoriti, smo se obrnili nanj. V ta namen sva se z dr. Tischlerjem odpeljala na Dunaj. V pogovoru je Klausner dejansko pokazal precejšnje razumevanje. Seveda nisva z njim govorila o manjšinskih stvareh, marveč o praktičnih razmerah na Koroškem, da bi našli kak modus vivendi. Klausner je hotel pomagati in naju je predstavil Bűrcklu, to je znanemu Hitlerjevemu pooblaščenca za

Donavske dežele. Bil je menda Porenec in še danes ga imam pred očmi kot zapitega človeka. Ni mi jasno, kako da so ravno tega človeka postavili na takšen položaj. Iz pogovora z njim se spominjam samo ene stvari. Na koncu se je obrnil h Klausnerju in ga vprišo naju vprašal: »Also, sind diese Slowenen diejenigen, die seinerzeit mit der Waffe in der Hand gegen Kärnten gestanden sind?« in Klausner je odgovoril: »Ja.« S tem je bila stvar končana. Klausner je nato hotel slab vtis, ki je nastal, še nekako omiliti pa se mu seveda ni posrečilo. Pozneje se ni več vrnil na Koroško in je kmalu umrl, govorilo se je, da so ga likvidirali.

Najin pohod na Dunaj h Klausnerju je bil nekako osebna stvar in pričakovala sva, da bo Klausner, ki mu položaj na Koroškem osebno ni bil simpatičen, skušal stvari nekako pri zadnjih vratih vendarle olajšati. Saj je bil minister na Dunaju in po svojem položaju pomembna oseba. O njem smo imeli vtis, da mu nacistični načrti s koroškimi Slovenci, o katerih je pač vsekakor bil poučen, osebno niso bili prijetni. Bil je star avstrijski oficir, zelo inteligenčen in najbrž se mu politika likvidacije slovenske manjšine na Koroškem, kakor si jo je bil zamislil Heimatbund, ni zdela potrebna. Oba s Tischlerjem sva imela vtis, da bi želel kaj storiti za olajšanje položaja, ampak gotovo ni bilo v njegovih močeh, da bi politiko spreminjal.

Na Koroškem je postal gauleiter Klausnerjev namesnik Kutschera. Svoječas je bil vrtnarski pomočnik v Mariboru. Bil je tiste vrste nacionalsocialist, ki je marširal in sodeloval pri raznih udarnih akcijah, lepljenju propagandnih listkov, metanju petard ipd. Bil je pač „Stiefelgauleiter“, se pravi človek, ki je marširal v škornjih, mislili so pa drugi.

Ko sva bila z dr. Tischlerjem na Dunaju, je Klausner

posredoval, da bi lahko govorila še s Seyss-Inquartom. vendar do njega nisva prišla, sprejel naju je le nek uradnik v njegovem uradu. Pogovor je bil brez pomena in brez rezultata.

Po anšlusu je moje ime avtomatično prišlo nekako v ospredje. Bilo pa je to čisto naravno, ker se jaz osebno nisem kompromitiral s sodelovanjem s Schuschniggovim režimom in sem zato kot oseba imel še največ možnosti, da pri nemških oblasteh nekaj dosežem v korist slovenskega prebivalstva. Vselej pa sem nastopal skupaj z dr. Tischlerjem. Nekateri so pozneje govorili, da sem paktiral z nacionalsocialisti, ampak dejstvo je le to, da sem skušal rešiti, kar se je rešiti dalo.

Govoričilo se je, da smo baje imeli tudi nek pogovor s Hitlerjem, ko je bil na Koroškem. To seveda ne drži, s Hitlerjem nismo nikoli prišli skupaj. Te govorice so najbrž nastale v zvezi z najinim obiskom na Dunaju.

Na vsak način je dejstvo, da po anšlusu ves čas do napada na Jugoslavijo leta 1941 ni prišlo do korenite akcije proti slovenski manjšini. Nacisti so pač zaradi zunanje političnih razlogov skušali ustvariti videz, kot da nameravajo manjšino tolerirati. Slovenska prosvetna zveza je bila formalno priznana, tudi politično društvo, ki je obstajalo seveda le na papirju, ni bilo prepovedano. V smislu toleriranja manjšine je bilo tudi dano dovoljenje za izdajanje novega mladinskega lista »Mladi Korotan«. Marca 1938 so zastopniki Prosvetne zveze bili spet pri deželnem glavarju Pavlovskemu in sicer dr. Vinko Zwitter, Vertič in pa Wastl. Intervenirali so zaradi cele vrste vprašanj, ki so konkretno zadevala položaj Slovencev. Jaz se te intervencije nisem udeležil, ne, ker me ne bi povabili, ampak zdelo se mi je, da sem svojo nalogo v bistvu že opravil. (se nadaljuje)

Šest golov pred 500 gledalci! SAK – Pliberk 3:3 (3:1)

ASV-igrišče, 500, Koinig
Gole: Velik (2), Pihorner oz. Maček,
Golautschnig, Schatz.

Po treh gostovanjih je SAK imel „višredno premiero“ na igrišču v celovškem predmestju Annabichl. Lepo število gledalcev se je zbralo v Celovcu na derbiju, ki se ni začel po okusu pristašev SAK.

Pliberčani so namreč že v 19. minuti presenetljivo povedli. Maček je bil strelec gola, ker je Lampichler zgrešil žogo. Na srečo so se domačini hitro ujeli. V protinapadu je golgeter Pihorner izenačil po hudi napaki pliberškega vratarja. Štiri minute pozneje v 15 minuti, je Preschern prodrl v kazenski prostor, kjer so ga gostje nepravilno zaustavili. Odlični sodnik Koinig je takoj pokazal na belo točko – enajstmetrovko. Marjan Velik si je nastavlil žogo in hladnokrvno zatresel mrežo. 2:1 za SAK! Sedaj je igral samo še SAK in pet minut pred polčasom je padel tretji gol za slovensko anajsterico. Mladen Jovičević je na

Pliberčani se branijo z vsemi silami.

Šah: Za točko premalo!

Piše Franci Rulitz

Škoda, škoda – v 3. razredu ni bilo nič z naslovom prvaka za slovenske šahiste. Drugemu moštvu SŠZ / Posojilnica Celovec bi bila v zadnjem kolu prvenstva zadostovala zmaga v višini 5,5 : 0,5 proti Passeringu, ker bi s tem rezultatom dosegli isto število točk kot vodeči Althofen. Če imata dve šahovski ekipi isto število točk, je za boljšo uvrstitev odločilna višja ocena posameznih desk (Breterwertung). Ta ocena pa bi na vsak način odločila prvenstvo v našo prid, saj bi (pri primerni 5,5 : 0,5 zmagi) v najslabšem slučaju vodili s 1194 proti 1158.

Do tega pa sploh ni prišlo, ker smo v Passeringu zmagali „samo“ 4,5 : 1,5. S tem je Althofen prvak v 3. razredu-vzhod, Slovenska športna zveza pa je z 1 točko zaostanka viceprvak. To je kljub vsem še najboljša uvrstitev, ki smo jo slovenski šahisti sploh kdaj dosegli v 3. razredu!

1. PSV Althofen II 7 6 1 0 42
2. SŠZ Pos. Cel. II 7 6 0 1 41

K poteku prvenstva je treba pripomniti, da se naših možnosti dolgo časa sami nismo zavedali, bodisi zaradi obupnega

Rešitev šahovske naloge st: 4

(Slovenski vestnik, 16/86, 18. aprila 1986)

Po 1. Sf6 + se črni umakne s kraljem na polje h8 (1...Kh8), nakar sledi žrtve dame 2. Dh6: + ! Lh6: 3. Th6: + Kg7 4. Th7 + Kf8 5. Th8 + Kg7 6. Tg8 + Beli ne bo z večnim šahom zaključil partije, temveč nadaljuje z žrtvami. 6...Kh6 7. Sf7 + Tf7: po žrtvi skakača bo beli s potezo 8.g5 mat zaključil potovanje črnega kralja!

desnem krilu izvedel prosti strel in idealno podal žogo v sredino. Ponovno je bil Velik najhitrejši in najspretnější in drugič zapored posljal žogo v gol. 3 : 1 in veliko navdušenje sakovih privrženecov, kaj šele igralcev samih. Odmor.

Nadaljevanje tekme je bilo prav zanimivo. Sakovci so popustili in Podjunčani so napadali. Najprej brez uspeha, toda po nespornemu med Sadjakom in Lampichlerjem se je zgodilo. „Gogo“ Golautschnig, ki je igral že za državno reprezentanco je tako napako seveda kaznoval z golom in zmanjšal vodstvo SAK-a. Le še 3 : 2. Na vsem lepem je tekma postalal napeta. Izmenoma so se vrstili napadi in protinapadi.

Domači gostje v zaključku niso bili uspešni, pač pa gostje. Tri minute pred koncem so gledalci videli šesti gol; vratar SAK-a Albin Rauscher ni mogel več posredovati, ker je Schatz neovirano streljal. Po dobrem vodstvu domačinov s 3 : 1 torej še končni rezultat 3 : 3!

Stanje v Koroški ligi

Končno! V 18. kolu so bile odigrane vse tekme – v igredi prvič! Matrei je obdržal vodilno pozicijo, čeprav je proti Brežam doma oddal točko (0 : 0). Drugi na lestvici je spet novinec Obervellach, 2 : 0 proti Lienzu. Veliki favoriti za naslov prvaka, Trg, je v Šmohorju dosegel samo neodločen rezultat (0 : 0) in je tretji – vendar je moštvo iz Trga igralo tri igre manj! Četrtovršeni Mostič nadaljuje serijo zmag – četrta zmaga po vrsti se je tokrat končala z 1 : 0 proti Irschenu. Na petem mestu je moštvo iz Brež, v igredi še neporaženo. Sledi Slovenski atletski klub, ki je v derbiju kola proti Pliberku osvojil točko (3 : 3). Za njim se uvrščajo WAC, Lienz, Šmohor, Pliberk in Irschen. Ob koncu lestvice pa so SCA Šentvid (2 : 0 proti ASK), Magdalen (0 : 1 proti WAC) in ASK.

Tekma sicer ni bila na taki ravni kot jeseni v Pliberku (4 : 2 za SAK), zato pa borbeno, polna sprememb in s tem napeta ter nenazadnje s šestimi goli nenavadnega izida. Konec koncev je bil remi celo pravičen in služi obema moštvoma! Sakovci so po dolgem spet točkovali, medtem ko bodo Pliberčani osvojeno točko še kako potrebovali v borbi za obstanek v najvišji koroški nogometni ligi!

V naslednjem kolu se bo SAK pomeril s ASK-jem. Jeseni je Jagodičeva enajstera triumfirala visoko s 3 : 0 po „hatricku“ Pihornerja, ki mora tokrat zaradi četrtega rumenega kartona nehoti počivati. Ista usoda je doletela Mihija Kreutza.

Postava: Rauscher; Sadjak, Stern, Lampichler, Kreutz; Jovičević, Preschern, Ramšak; Ratajec, Pihorner, Velik (menjava: Polanšek, Woschitz).

NOGOMETNI TERMINI

v soboto 26. aprila 1986
ob 16.00 uri ASK – SAK
igrišče ASK
(blizu slovenske gimnazije)
ob 14.00 uri
ASK pod 23 – SAK pod 23
ob 16.00 uri Vrba – Šmihel
ob 17.00 uri Velikovec – Sele

● SŠZ Cartrans I – SV Trg IV 6 : 0

Postava: Gallob – Hödl, Živkovič – Lassinig, F. Rulitz – DeVora, – Ferm – Kogler, Kolter – Schafranek, H. Rulitz – Vetratschnig (vsi 1 : 0).

Drugič zapovrstjo je prvo moštvo SŠZ slavilo maksimalno zmago. Prav zaradi tega zagona šteje moštvo med tiste tri ekipe, ki se še potegujejo za prvo mesto. Športna zveza upa v zadnjem kolu na poraz Šentvidčanov proti ekipi Gospe Svete ter na lastni uspeh proti četrtemu (Raiffeisen). Lestvica pred zadnjim kolom v 2. razredu-vzhod:

1. SCA Šentvid III 10 9 1 0 61,5

2. SŠZ Cartrans I 10 8 1 1 59

3. Gospa Sveta II 10 9 0 1 56,5

4. BSG Raiffeisen 10 7 0 3 52

itd.

● SK Gospa Sveta III – SŠZ Posojilnica Bilčovs III 4 : 2

Postava: Wagner – Wieser 1 : 0 (brez boja), Payer – Gasser 0 : 1, Stadler – Hedenik 1 : 0, Kogler – Reichmann 1 : 0, Pichler A. – L. Ogris-Martič 0 : 1, Wintermann – Kernjak 1 : 0.

Bilčovščani so končali svojo prvo prvenstveno sezono (v nepopolni postavi) s porazom. Kljub temu so – predvsem v najmočnejši postavi – ekipa „z bodočnostjo“ (kar so dokazali s številnimi remiji ter nenazadnje tudi s 6 : 0-zmago v predzadnjem kolu).

Kratke športne vesti – Termini

● Slovenski športni klub „Obir“ je na običnem zboru izvolil ponovno kot predsednika mag. Mirka Oražeta. Podpredsednika sta Valentin Pečnik in Valentin Cidaj, tajnik je dr. Avgust Brumnik (namestnik Emanuel Polanšek), blagajnik je Joško Maloveršnik (namestnica Anka Hribar), nadaljnji odborniki so: Ludwig Tomaschitz, Florijan Smrtnik, Albert Rozman in Pepi Oraže. Kot sekcijski vodje pa delujejo: Valentin Pečnik (skakanje), Fridi Osojnik (sankanje), Janko Kölich (merjenje časa), Franc-Jozef Smrtnik (namizni tenis), Danica Karničar (karate) in Joži Hribar (video krožek). Več o običnem zboru bomo poročali v prihodnji številki Slovenskega vestnika.

● Biljard: Spet sta bila Marko Krištof in Avgust Serajnik najboljša zastopnika Slovenskega biljarskega kluba / Cartrans na sobotnem turnirju v celovski gostilni Ouschan. Med 44 igralci je Marko Krištof dosegel predkvalifikacijo za finale in le tesno podlegel poznejšemu drugouvrščenemu. Gusti Serajnik pa je kolo prej že izpadel proti poznejšemu zmagovalcu turnirja.

SBK je v prejšnjem tednu pripravil tudi svoj prvi prijateljski turnir na katerem se je pomeril z moštvi Althofen, Pliberk in Ouschan.

● Nogomet: V spodnji koroški ligi so morali Selani ponovno odpovedati igro pod Košuto. Še je bilo preveč snega.

Šmihelčani so z dobro igro osvojili neodločen rezultat 0:0 in so sedaj pred Selani na predpredzadnjem mestu.

1. razred C: Bilčovs – Oberglan 1:0 (0:0). Vetrinj – Wietersdorf 3:2. Liebenfels – Kotmar vas 2:0.

1. razred D: Labod – Žitara vas 1:1 (1:1). Metlova – Žrelec 0:3 (0:1). Podkarnos – Pokrče 2:2 (2:0). Železna Kapla – Grebinj 0:1. Frantschach – Klopinski jezero 4:1. Sinča vas – Šentpavel 2:0. St. Stefan – Globasnica 0:1.

● Dekleta slovenske gimnazije so v košarki slavile začetek tedna visoko zmago. V prvi igri koroškega košarkarskega šolskega prvenstva za višje stopnje so premagale moštvo gimnazije iz Šentvida s 75:16. (vodil jih je prof. Malle).

Nadaljnje tekme bodo 9. maja v Celovcu. Najboljši dve moštvi Koroške pa se bosta udeležili avstrijskega šolskega prvenstva jeseni.

● Športno srečanje slovenskih skavtov. Letos je bilo že tradicionalno športno srečanje slovenskih skavtov prvič na Koroškem. Vabili so Slovenski koroški skavti (SKS). V soboto, 12. aprila in nedeljo, 13. aprila 1986, so se zbrali v Celovcu v Modestovem domu skavti iz Gorice, Trzasko in Celovca. Blizu 300 skavtov se je udeležilo tega športnega srečanja v Celovcu.

Slovenski skavti so se pomerili v odbojki, nogometu, med dvema ognjema in troboju (šah, namizni tenis, potegovanje vrvi). Končni rezultat tega srečanja: Prehodni pokal in s tem 1. mesto so odnesli Tržačani, 2. mesto so si osvojili Korošci, 3. mesto pa Goričani.

DELOVNA MESTA

● Razpisujemo delovno mesto na področju zunanje-trgovinskega poslovanja.

Predpogoj je znanje obeh deželnih jezikov, po možnosti tudi angleščine.

● Išče mo kvalificirane ali nekvalificirane ženske, ki se razumejo na delo v konfekcijskem obratu.

Delovni čas od 6. do 14. ure.

Pismene ponudbe na: INTERMERCATOR, Projekejska in zunanjetrgovska družba z o. j., St. Johann i. R. / Šentjanž v R. 49, 9162 Weizelsdorf / Svetna vas.

Zaposlimo čistilko (čistilca) za čiščenje prostorov Banke na Pavličevi ulici.

Delovni čas in plača po dogovoru. Zaposlitev možna takoj.

Interesenti (interesentke) naj se javijo v sekretariatu ali pošljejo prošnjo za zaposlitev na Zvezo slovenskih zadrug.

Paulitschgasse 5-7, 9020 Celovec / Klagenfurt – personalni oddelek.

Pismo bralca Pomislek o Kucharjevi trditvi FPÖ – EL – KPÖ – v skupni „luči“

(Slovenski vestnik 18. aprila 1986, št. 16)

Z zanimanjem sem prebral poročilo našega kulturnega delavca in podpredsednika SPD Zarja ter socialističnega odbornika Mihe Kucharja. A vse bolj, ko sem se kritično pogledal v njegov članek sem moral spoznati, da to ni nič drugega, kot olepšavanje in popravljane napak, ki jih dela socialistična stranka v občinski in predvsem manjšinski politiki.

Strinjam se z njegovim stavkom; da sta zdrava in medsebojna kritičnost navznoter, ter usklajen in strinjen nastop navzven, eden od garantov za uveljavljanje interesov slovenske narodne skupnosti. A na žalost so to le besede, ki v ušesih lepo zvenijo, resnica pa je čisto drugačna. Realiteta zgleda tako, da na občini v Železni Kapli slovenska beseda nima prostora. Da na slovenska vprašanja občinskih odbornikov (EL in KPA) ni odgovorov; ali pa župan zahruli: „Amtssprache ist deutsch“, to meni že precej pove.

So mar „spodrsrljaji“, ki si jih po mnenju Mihe dovoljmeta EL in KPA taki, da samo ti dve frakciji uporabljata slovenski jezik tudi na občinskih sejah? So mar „spodrsrljaji“ to, da EL zahteva dvojezične napise za občino in obe šoli v Železni Kapli? So mar „spodrsrljaji“ to, če se EL in KP zavzemata za enakopravnost slovenskega jezika na občini?

Če pravi Miha, da se mora končno oglašati in povedati koroški slovenski javnosti, kakšna krivica se v Železni Kapli godi „slovenskim socialistom“ občinskim odbornikom, potem se moram resno vprašati, kaj ima Miha za krivico.

Je zanj krivica to, da se EL lahko vedno javno in brez pomislekov zavzema za interese slovenske narodne skupnosti, in ubogi slovenski socialisti tega ne morejo, ker so pač vezani na partijsko disciplino (Klubzwang) in Wagnerja. Ali ni le zavezništvo rok krivica proti kateri naj bi se slovenski socialisti v narodnostnem vprašanju borili?

EL se je in se bo vedno zavzemala za predloge, ki občanom koristijo, neglede na to, katera frakcija jih je in bo vložila. Zato smo tudi podprli predlog FPÖ, o izgradnji cestne osvetlitve od graškega mosta pa do Gobančeve žage. Kajti ta predlog sta dali EL in KPA že pred leti in je bil odklonjen. Miha pa hoče iz tega že izbiti politični kapital in odbornike EL in KPA že skoraj primerjati z KHD-jem. Je mar to spreten način politike?

Miha in vsi drugi „slovenski socialisti“ so tudi odklonili predlog za povišanje denarne podpore kulturnim društvom, z argumentom, da je bil predlog nerodno formuliran. To v neki meri tudi drži, a vseeno bi se pri povišanju podpore (od sedaj 1.000 šil. na 3.000 šil. za sekcijo) nobenemu društvu podpora ne znižala, kot to trdi Miha v svojem članku. Obratno, naš predlog je bil za povišanje podpor vsem sekcijam, kot to stoji tudi v letnem obračunu. Tam ni govora o podpori SPD Zarji temveč posameznim sekcijam.

Čeprav je bil ta predlog odklonjen, je letos sprožil povišanje podpor za 50 %. Zasluga EL je tudi, da se bo v občinskem uradu napravil dvojezični kazipot.

Pohvale vredno pa so ravnali na seji 14. junija 1985 trije socialistični odborniki (Valentin Polanšek, Miha Kucher in Lenart Cuderman), ki so glasovali proti vsi stranki za naše predloge (dvojezični napisi, dvojezičen vrtec, enakopravnost slovensčine). Pri tem se spominjam slovenskih besed prerano umrlega kulturnika in učitelja Valentina Polanška, ki je dejal: „Člen 7 ADP je del avstrijske ustave in v tem členu so zasigurate tudi naše pravice, za katere se še vedno borimo; zato bom tudi jaz danes podprl vse predloge, ki so v prid naši narodni skupnosti, kajti, če jih ne podprem glasujem protiustavno.“ Po tej seji smo vsi upali, da se je led kočno prebil in da se bodo podobne skupne akcije v bodoče ponavljale. A kot se je pokazalo je to bila le prva in do sedaj zadnja skupna akcija, kajti iniciator le-te nas je prerano zapustil.

Iz te „zafurane“ kapelške politike pa si naj res vsaj sam napravi svojo sliko. Moja želja pa je, da bi vsak mladina spoznala, da bo treba bolj strnjeno in skupno nastopati ko bo šlo za pravice naše slovenske narodne skupnosti.

Franc-Jozef Smrtnik, Korte

SLOVENSKI VESTNIK 40 LET

V okviru nagradnega tekmovanja v pridobivanju novih naročnikov naročam „Slovenski vestnik“ in prosim, da mi list pošiljate na naslednji naslov:

Ime in priimek

naslov

pošta

Obvezujem se, da bom naročnino redno plačeval(a) in prosim, da mi pošljete račun in položnico.

(kraj in datum)

(podpis)

Nagradno tekmovanje za pridobivanje novih naročnikov

Ena izmed treh posebnih nagrad za pridobivanje novih naročnikov Slovenskega vestnika je
7-dnevni dopust na „Slovenski plaži“ za dve osebi (polpension)

